

Narodni list.

Pučki list za politiku i pouku.

„Narod bez narodnosti jest tielo bez kosti!“

Br. 17.

Volosko-Opatija u četvrtak 25. travnja 1901.

God. II.

Četerdesetletnica istarskega sabora.

Na 10. aprila o. l. prošlo je četrdeset let, da se je istarski sabor, ili dijeta, za prvi put sastal. — Tom prilikom su istarski Talijani, ki po krivice i prevarstve imaju va istarskem sabore većinu i juntu v rukah, delali nekakova veselja. Talijanski foji va Trste i v Istre su puno od tega pisali. a z veseljem su spominjali kakovi terdi Talijani su bili talijanski deputati leta 1861. To leto, kako smo rekli gore, sastal se je za prvi put istarski sabor i baš to leto imeli su istarski zastupniki na zemaljskem sabore zibrat izmed sebe nekoliko deputati za bečki parlament. Ti deputati za Beč morali su se zibrat pismeno glasovnicami ili škedami. — Svi talijanski deputati su na glasovnice ili škeđe namesto imena od deputati keh bi se u ime Istre bilo imelo poslat va Beč napisali „nessuno“ to će reč: nijednega. — I radi tega današnji talijanski foji v Istre i va Trste hvale i do neba dižu talijanske deputate ki nisu leta 1861. hteli poslat va Beč nijednega deputata.

A znate zač nisu onputa Talijani hteli poslat nijednega deputata z Istre va Beč? Za niš drugo nego za to zač su onputa istarski Talijani kako i dan-danas trdo držali, da će Istra al prej al pokle prit pod Italiju pak da oni za to ne mare ni pošiljat svoje zastupnike va Beč. — Takovi su Talijani v Istre. bili pred 40 let, — takovi su danas.

Ča su pak va teh četrdeset let od kada obstoji istarski sabor učinili dobra za istarski puk? Čujmo ča od tega piše talijanski list „Avanti“ od 17. aprila 1901. On piše:

„U četrdeset let konstitucionalnega življenja istarski liberalci (Talijani) nisu znali al nisu hteli učiniti nijednoga zakona ni providet niš, ča bi vlada morala potvrdit a da odgovara pravoj potrebe provincije.

A zač, to pitamo mi?

„Zato, zač va sveh četrdeset let nisu istarski Talijani gledali nego na svoju korist, tlačedi i guleči istarskega kmeta, sijud narodnostnu meržnju, proganjajuč i rugajuč se slavenskomu pučanstvu koje u zemlji s Talijani prebiva.

„Talijani su va to vreme delali sve po svojoj glave i prezirali i pod noge hitali svaku pravicu manjine i nisu za niš hteli priznat kako va istinu v Istre stvari stoje.

„Ako Istra ni va 40 let niš do- bila more zahvalit samo Talijanom va

„Istre, a Istarski puk neka se od tega vadi razpoznavat ki mu je prijatelj ki neprijatelj.

Tako piše talijanski foj „Avanti“ iz Trsta, ki ni ni najmanje prijatelj nam istarskem Hrvatom ili Slavincem.

Da vidimo piše li pak istinu.

Va prvih deset let delovanja istarskega sabora nisu Talijani učinili za Istru niš dobra nego su samo gledali i učinili sve moguče da oseguraju sebe gospodarstvo nad Istarskem Slavenci. Do leta 1870. bil je naš puk v Istre zaspan a Talijani su ga držali za svojga sužnja „ščavo“. Nijedne škole nisu hteli dat nam Slavenom Istre nego su hteli po sile da pomoču talijanskih školi postanemo svi Talijani. — Nu Bog nas ni zapustil. Od leta 1870. počel se je naš puk zbudjevat i zahtevat svoje pravice i za to je počel pošiljat va istarski sabor svoje ljudi. — Ti naši deputati su va sabore gledali na svaki način kako bi se istarskemu puku pomoglo, nego premalo ih je bilo. Talijani ki su i onda imeli većinu va sabore delali su sve moguče da se puk v Istre ne probudi i nastojali su da se više osiromaši samo da moru laglje s njim vladat. — Prohadjala su leta a istarski kmet je bil sve više tlačedi od Talijani. — Najveći bič za istarskega kmeta bil je ežoner, plačilo za oslobodjenje kmeta od desetine, a ta ežoner su Talijani v Istre terali na takov način, da je puno kmeta radi tega plačila propalo. Zaludo su naši deputati va diete molili i zaklinjali neka se istarskega kmeta oprost i od tega nesrečnega plačila. Talijani nisu hteli ni čut za to a pravo zapravo nisu ni znali ča je ta ežener.

Kad je pak Dr. Laginja prišal va sabor, počel je valje delat na tem da se kmeta oslobodi od tega plačila i nakon puno let mučnega dela posrečilo mu se je nagovorit e. k. vladu va Beče da ona oprost svoj del tega ežonera, a onputa su Talijani morali na Laginjev predlog odlučit, da se oprost kmeta v Istre od ežonera. Dr. Laginja sam je s tem pomogal kmetu više nego su Talijanski deputati svi skupa va celeh četrdeset let.

Naši su deputati va istarskem sabore učinili dosti predlogi za dobro puka, nego svi ti predlogi su bili od Talijani odvrženi. A znate zač? Samo zato, zač su bili stvoreni va našem hercvačkem jezike. — Kad su deputati počeli va dijete govorit hervatski, Talijani su njim se za to rugali, na njih pljuvali i proganjali ih tako, da su na koncu morali pobežat ča.

Mi od Talijani imamo samo zlo, oni hoče našu propast. Talijani su krivi da je Rigo ukrad zemaljskoj kase 80 tisuć flijorini, oni su nam već dosada napravili takovi adicijonali da ih već nemoremo ni plačati, oni su nam napravili Krstića, ki košta zemaljsku kasu skoro 6 tisuć flijorini na leto. I još se najde našeh bedasteh ljudi ki bi po sile hteli da budu svi naši deputati i va Beče i va Poreče Talijani.

Talijani su ovi dni nazvali istarski sabor od leta 1861. „la dieta del nessuno“ i pravo su imeli. Mi samo opažamo da je i današnji sabor va Poreče „dieta del nessuno“. Našeh zastupniki ni tamo, zač su bili od Talijani stirani. Talijanski pak deputati nisu od nikakove koristi za istarskega kmeta i za to se punim pravom more reč da je i istarski sabor „la dieta del nessuno“.

Dopisi.

Iz Lovrana. (Iz listi jednega starega Lovranca, ki je po more.) Tri su stvari, keh mora svaki pošteni čovek imet za temelj aliti fundament: prvo veru, drugo obitelj (familiju) a treće — domovinu. Ki promeni jednu od oveh, dela kako i on, ki gre od svoje kući na fit va drugu — tuju kuću. Za to mora svaki pošteni čovek nastojat, da očuva i ako je moguče da poboljša te tri svetinjne, ke je dobi rajajuč se na ovaj sviet. Neka niu vavek bude va pamete, da su njegovi stariji za te njegove svetinje va više prilika krv levali i da su se svakako mučili, da mu ih očuvaju i obrane. Ja ki sam sada dugo od moje drage domovini i od moje premile familije nimam sobum ako ne samu veru, ka me prati va svaki kutić ovega sveta i svagde me teši va svakoj mojoj nesreće. A kada sam osamljen — sam prez nijednoga, ki bi kraj mane bil, onputa ja mislim na svoju familiju i na svoju domovinu. Ja ih ljubim kako samoga sebe tu svoju familiju i svoju domovinu. I upravo mi se srcece topi od mila, kada mislim na mesto, kada sam se rodil, i sve mi se čini, kako da mi se pred dušom otvara pogled na svi oni punti od mojeg mesta s kami me veže davno spominjanje. Ma namesto da najdem va tem veselja, duboka me primei gorka žalost, kada god se malo dublje zamislim va prilike mojeg milega Lovrana. I kamogod obrnem svoju misal, svuda vidim samu nevolju, čete od strani ekonomičke ili moralne ili političke.

Naš Lovran, pravo mesto od mora leži vam danas kako jedna kambijal, ka je već škadila i izgubila svoju vrednost. Nima vam tu već ni trabakula ni broda, a nijednemu ne pada ni na pamet, da skupa spravi jedno društvo od vaporei, kako su to druga pomorska mesta učinila, pak su od takovih društveh znala dobit i do 40 posto. A tim se nisu okoristile samo društva već i vas puk oneh mesti, tako vidimo da va Bakre i va Losinje ne čete nač već puti ni kapitana ni mornara ni makinista ni fogista da bi bili prez službi. A to sve sporadi tega, ča

su se va oneh dveh mesteh mogući ljudi deli živo na delo oko unapredjenja mornarice. I ja bim preporučil našoj braće hervatskega jezika va Lovrane, da i oni učine onako kako su već to z davni storila druga njihova braća osobito po Dalmaciji, ja bim njim preporučil, da se hite va pomorski posli i videt te, da te z vremenom napredovat. Najprije te imet jedan vapor, za njim će prit drugi, pak treći i tako dalje, — napravo napravo za drugima, ki su već dugo pred nami. A ako ne bi to mogal storit sam Lovran — Opatija va Volosko su blizu -- i tamo ima naše braće, združimo se s njima — više njih — više mora.

Ali prvo svega valja se oslobodit od onega nesrečnega talijanskega partida, ki je od vavek bil za naš Lovran prava rovina. Oni su, ki ne daju našem mestu napred, oni su, ki zatiraju naše ljude. Čete da vam za to dam jedno par dokaza? Tu su vam, poslušajte samo.

Neki naši ljudi va Lovrane kupili su jedno 4 bragoci, s pomoču keh su se dali na ribariju va našem Kvarnare. I to bi bila ako i mala ali ipak jedna lepa pripomoč našemu mestu, ako nebi za drugo, nego za to, ča bi naši beći ostajali doma, a ne bi hodili va Čozu.

Ale ča su učinili Talijani? Sve su svoje sile složili va to, da našim ljudem zabrane doč do šolda, i nisu prepuštili prilike, a da ne ugajaju tujincem Čozotom na svaki mogući način. I dogodilo se je, da je i to propalo, a tako propada sve, s čem bi pametni ljudi oteli koristit mestu. A i drugačeje gledaju Talijani, kako bi pogubili naše ljude. Za to imamo stotinu primeri. Spomenat čemo samo ovo. Poznato je da Lovran nima svoje brodi, zato svaki Lovranec poč kapitan, čete škrivan ako mornar mora čet van z mesta prosit, da mu se da ki impieg. A ča učine va takovoj prilike naši Talijani? Gledaju da na svaki način zapreče, da ou ki moli ne dobije impiega, i to sve za to, zač ni otel rinegat svoj materinski jezik va hipe, kada su to oni od njega iskali. Koliki listi anonimi su lovranski Kalabrezi pisali na direcion od „Adrije“, kada je ono imel bit imenovan g. Nino Sepić za kapitana? A kada je naš gosp. Nino Turčić imel postat kapitan na „Ungarskem-hervatskem“ družtve ča se je sve proti njemu pisalo po talijanskih fojeh? A ča su Talijani va svoje vreme napisali proti kapitanom g. Alfonsu Čerčiću proti Josipu Blečiću i sada već pokojnemu Minaku? „Perfin je meštar Guglielmo Grosman šal kako kakov uzuraju va kuću od neke častne gospe z Lovrana i rekali njoj je ove besedi: — Vaš sin je suplikal na Lloyd za kapitana, ale ako čete da ga tamo primu, valja da mi daste 100 flijorini. I meštar Grosman je dobił teh 100 flijorini! Koliko se zna meštar Grosman ni ni koraka učinil da sin one gospe postane kapitan, i zato se more pomislit, da je on pital oni beći, samo da ne intriguje proti. Danas onaj mladić čini čast sebe i svojem mestu po kraje i po more. Nego danas nam va tem ne moru puno naškodit, zač današnji je dan hvala Bogu skoro sva mornarica v rukah našeh ljudi. Ale naši ljudi nisu vendikativni kako Talijani, i mi smo sigurni, da te vavek nastojat da ovudnjem ljudem daju impiegi, niš za to ako su i ti ljudi i rinegali svoj jezik i svoj narod. To su brzini ljudi, pravi

siromahi duhom, ki su više vredni da ih pomilujemo nego da ih mrzimo, zač oni nisu niš drugo nego slepo oružje u rukah od poganskoh Talijani. A ako baš te, da našim neprijateljem vrata zlo zlim, to neka učine onem taljanskom koporionom, ki su va Lovranso nesređa i propast.

Jedan stari Lovranac.

Iz Klana. Vi ste va predzadnjem „Narodnem listu“ pisali kontra „Fagaletti“ i Marčelji. Pustimo će kumpara Fagaletti, mi znamo da on ni gledal prit va administraciju ako ne va prvim tilu (ča ne kumpar Ivo?) nego zač ste sponemili Frana, za kega ćemo svi posvedočiti, da ga na dan izbora ni bilo ni vidit iz kiše, on je janjca dl, a ni se pačal va izbora. Briga to njega on je prvo dosti dila storil za to, pak sada, ma da bi jedan glas dobil. Uh nezahvalni narod, e ča ćemo, potpino, te se benj ljudi opametit, pak će z vrimenom i na nas red prit. —

A zač ste kumpara Andreta van pustili? Ča je on malo koraki storil do gosp. Konstantina i Krstića (no ča ni istina kumpar Andra?) pak sada ni da bite mu se barem zahvaliti, nego još povrh tiga ga i iz županije gonite! Ah milina mi pride kada sam sam z materu i z Marijicu doma no ča ne?

Antić — Antić s tobu ćemo valje finit Ti si samo dilal kuntra onimu, ki je svim Klanjem dobro storil, a tebi pak? Odgovori si sam, a mi to dobro znamo. Ja pače, drugi put piši i dili malo točnije buletine, da se od komisije onako nemuče za čitat, i pazi, znaš, da je grdo, da brižan čovik namisto dat buletin od tretiga tila, da od drugiga, pak pride samo smutnja med ljudi. Nego sreća da jih ni bilo čuda. No ča ne Ante, podzuetiče caste?

Kaj ćemo pak s Šmiton ki je storil morebit već „otok“ kuntra izbora? Najbolje ga j' pustit ča, ter njega poznaju od Urala do Triglava, pardon od sudbenoga poslužnika do Trunalskiga predsednika, još morebit i občina, ča ne kumpar Ante?

Još imam četiri, ma oni su nedužni, pustimo jih za sada, oni su već sada drugačiji, ča ne ljudi?

Još Vam imam čast pohvalit i naše divojčice, ko su se zazele za izbore. Vidite malo ljudi po svitu, kako su puli nas divojke zrele, već bi se skoro prez kuratura mogle oženit.

Prva Vam je Marija Longa, ona Vam se zna lipo i po R... na srid vasi tidi! Sram te buđi, ti je rekla čuda, ča ne?

Druga je Marija Škura, ka šnofa i prez tabaka.

Treta Marija... Marija Marija, neću ti za sada niš reć, zaradi tvoje obitelji ma nemili, da si svu mudrost u Bosni pozobala.

A Pepici ja nemorem zamirit, ter mi znamo, da ona kadi side mogla bi i piščeta provalit (ma to ćemo još provat z Andrićem) tako ona se je komać oni dan razčeprhala, brižna dilavka.

Anicu Šmitova pustimo ča, ona se je z oču barem karala, a vi druge, povijte mi malo za čje babe dušu, a neznae li da je i gorimenovane muške sram, da njim moraju va izbori i ženske pomoć, no ča ni istina? Recite Vi ki ste pametni i nerazumni, ako nisam sve ovo do zadnje piknuje istin pisal zač za svaku laž sam vridan potpiti i jednu pljusk. Ča ne Krstićeva šocija?

Još sam za drugi put prišpara' nekoliko.

Ča piše „teta Jambrožija.“

Ča je bilo dugo, priso je blizu — a mogal sam i sam znat, da će do tega prit. Grebnuć vavek va smradnoj „tete Jambrožije“ — vaš Vam je Barba Tončić ljudi moji namlatil — i to grdo namlatil. Od silnoga naštrapa natekli su mi zubi tako jako, da mi je glava kako jedan kabal. Zato valja da mi oproste svi ki budu videli da „danaska ni va ovoj rubrike onako, kako je to drugi puti bivalo.

Farizej: Čujte malo Krstića, kako predika va zadnjof „tete Jambrožije“: „Ve-

lika, nedostiziva je Providnost od Svemogućega. Toj Providnosti mi bezuvetno se moramo pokoravati i klanjati“... Pak onput: „Tebe Boga hvalimo, jest krasna, divna božanstvena himna, ku je sveti Ambrož izpeval z estatičnum mišlju na silni neprocenivi dobroćinstvi i blagodati od božje Providnosti“... Da bi to bilo napisano lepim zajikom s malo manje fali, i od čovaka, ki barem donekle drži do crekvi i do božjih zapovedi, ne bi ni bilo Bog zna kako slabo, ali već samu misal na to, da je to Krstić napisal, dostatna nam je, da se va nas razbije ono va istinu lepo razpoloženje, ko va našeh srdech budi zlatna kršćanska beseda. Zač obrnimo „tetu Jambrožiju“ na drugu stranu pak ča ćemo nać? Nać ćemo na jednom meste, kade se ta Arbanaski farizej ruga svetemu Otcu Pape Lavu XIII., radi jednoga govora, kega je slavni starac izrekal ovi dni. I ča ćemo još — nać? Nać ćemo malo dalje još i ove besedi: „Naši Zminij (Zminijci) nisu sada tako bogomoljni kako su prije bili, i te storiti po primeru od Španje i Portugala, gde se narod digal proti namestnikom božjim“. Krstić dodaje „krivi“ namestniki božji, — a mi znamo da takovih va crkve nima, i ki uči da su popi krivi namestniki božji taj je proti crekvi, a ki je proti crekvi je proti našofj veroj i pravi je sakrilej, ako jedan svetozimlje v usta onu va istinu veličanstvenu himnu, sv. Ambrozija — „tebe Boga hvalimo“. Nego za pravu svoj izdajice su od istega kusa. Njim treba vavek nekakovega načina, kako te laglje doć do onega, ča su namisleli zatrt. Tako je i Juda Iskariot bašnal Isusa, a s tim ga je otel pokazat njegovim neprijateljem da ga uhvate. Za to ni nikakovo čudo, ako i današnji farizeji i izdajice pjevaju s jedne strane „tebe Boga hvalimo“, a s druge gledaju da zarinu svoj izdajički nož va prsi naše najbolje Majke — svete Isusove crekve, hvala i čast njoj buđi!

Krstić dava sam sebe poprste. „Teta“ piše: „Hrvatsku pako odprase za nju zna tišti i prati neko velko preletstvo. A Hrvati su prokleti do sedamdesetoga kolena! (Krstić je brojil ta kolena i našal ih je toliko!) Mi smo do sada već sto puti dokazali, kakav je Hrvatina bil Krstić sve do par let nazad, dapače mi znamo i to da je pred tri leta pisal g. doktoru Stangeru jedno pismo, gde mu se izpoveda da je Hrvat, i da će radit za dobro Hrvatske Sada storimo jedan mali račun.

Pred tri leta Krstić je mogal imet najmanje 37 let. On je već puno let nazad bil postal duhtor — dake čovek ki je već svo znanje i svu mudrost pozobal, pak je za siguro mogal već onput znat, da je Hrvatska prokleta do sedamdesetoga kolena. Sada mi pitamo, kako je mogal on ki govori da je rodom Albanec odabrat za svoju „milu majku“ kako na jednom drugem meste govori, jednu Hrvatsku, za ku je svakako već onputa znal da je prokleta? To puščamo Krstiću neka nam on odgovori na to.

Krstić i „Dalmata“. Krstić piše da i zadarski list „Dalmata“ piše proti presvetlomu biskupu Namničiu i da mu je drago da ga brane „braća“ iz Dalmacije. Dakle „Dalmata“, ale bolje reknuć ljudi, ki su oko lista „Dalmata“, su Krstiću „braća“! Da vidimo, kako je Krstić leta 1896. dakle pet let nazad sudil o toj današnjoj svojoj braće okolo „Dalmata“. On je pisal va „tete Jambrožije“ od 1 februara 1896 ovo: „I Afrikanci poštnju mrtve. Ali ih ne poštnje ona šaka Zadranca, sakupljenih oko „Corriere Nazionale“ pak i „Dalmata“. Za njih (naime za oneh, ki su okole „Corriera“ i „Dalmata“) ništa nije sveto. Moralno im je čuvstvo izvraceno: govore pogrđama, hođaju po blatu... „socialni reptili“... To su, vidite, ta današnja Krstićeva braća. Lepa braća a i brata imaju baš fanjskega. Čestitajmo njemu i njim!

Volosko! „Teta“ sliki ceđe za občinom Voloskom i Opatijom. Krstić pozivlje

sve svoje maćide, da neka delaju, da Talijani predobiju na obćine. I upravo mu sradčno besedi teču, kada govori o Voloskoj podestariji. A vi ne znate zač je to? On bi rad postal kaser na Voloskem. Ideja ni slaba! Onputa ši da bi Krstić imel mudandi i ligambi de primo precijo. Bašta, vederemo!

Krstić se gnjete Nemcem. Ta je lepa — on se gnjete Nemcem — a Nemci ga nete i nete. Neki dan su ga čekali z vritnjaki v Opatije i bi bi videl ki dan mu je, da se ni brzo, brzo, a gambele le vade ofukal ča z Opatije. To je bil sakrabojski „napredak!“ —

Lepo, pošteno i hvalevredno govori Krstić da je delovanje Talijana Benetia va — parlamente. Da vidimo malo: Ovi dni je neput našega presvetlega cesara, prestolonaslednik Prejansi Nadvojvoda Fran Ferdinand postal prototer nemačkoga, katoličkoga i školskega družta. Kada su to doznali Abreji i oni Nemci, ki delaju na to, da nemški Austrijanci postanu protestanti, da laglje spadnu pod Prusiju, skočili su va parlamente kako nemi proti toj odluki Prejasnoga Nadvojvode, dapače neki su ga deputati i ofendili. Da se ta sramot svrši i da se nadalje ne ofanjuje član Prejasnoga cesarske familije i buduć naš cesar, dignul se ministar prezident na nogi i rekal je, da je Prejansi Nadvojvoda gospodar delat ča će i da ako je on preuzel na se prototerstvo jednoga katoličkoga družta va to da je njegova stvar, va ku se nijedan ne bi smel pačat. Oni deputati pak, ki su proti našemu cesarstvu, ostali su nezadovoljni s tem odgovorom, i oteli su, da se i nadalje razpravlja i govori o toj stvari.

To se zna, da kad bi se bilo pustilo one ljude govorit, da bi ih bilo palo svakakoveh prti uzvišenoj osobe našega budućega cesara, za to se je svakako gledalo, da se temu valje na put stane. Nego moralo se je najprvo glasovat, ako će se o tem dalje govorit, ale pak ne. I glasovalo se je, i sa 149 glasi proti 106 dobili su naši deputati. ki su bili za to, da se o tem već ne govori.

A ča je pak pali te prigodi storil on Krstićev „objubljeni i velezaslužni“ muž doktor Bennati? On je glasovat neka se i napred o tem govori, i da je njegova valjala, va parlamente bise bilo ki zna još koliko vremena napadalo na našega budućega cesara prejasnoga Nadvojvodu Fran Ferdinanda!

A je to lepo? Je to pošteno? Je to hvalevredno? Rukavčani, Leprinčani, Lovranci i Mošeničani ste vi za to poslali va Beć onega Bennata, da Vam gore gleda kako bi se va nedostojni govori vuklo uzvišeno ime našega budućega cesara? Ča će od Vas promislet naš buduć vladar, kad bude doznal, da ste vi poslali va Beć čoveka, ki je glasoval za to, da ga se va parlamente onako napada? Nego sva sreća da su bili onde naši deputati naime Dalmatinci s našim Spinčićem pak Slovenci, Čehi i katolici Nemci. Njim se mora zahvalit, da su se na dan 18. o. m. zabranili nedostojni govori proti prejasnemu nasledniku Austrijanskega priestolja.

Kako se to slaže. Krstić pita, da kako se to slaže, da mu mi na jednom meste govorimo, da dobiva od Talijani stotinjače, desetače i petaće, a na drugem meste da mu govorimo, da nima ni svojeh mudandi. A viš ga — da kako se to slaže? A lepo — kamo će lepše. Krstić dobiva od Talijani stotinjače, desetače i petaće — ma ih ne potroši va koristne stvari, nego samo va dobri bukunji. Njega pijaža naime dobro papat, osobito dobre pečenjice, fine ribice, pasticice i bombonici. A bumbat? vi ne znate, kako njega pijaža bumbat? On vam pije sve najljepi likvori i bibiti; tako znamo da je pred nekoliko vremena činel prit jednu kasetu likvori, keh je popil a ni platil. Va to, va to on troši vas novac kega dobiva. A svi znamo, da ča se spenda va grlo ne more se potrošit va mudandi. Za to se i

posve lepo slaže to, da Krstić dobiva silu beći, a da za avem tem nima svojeh mudandi.

Punctum! Krstić se va zadnjof „tete“ hvali, da je njegovo bogato siromaštvo najbolji dokaz njegove najljepše kreposti. Punctum! Po njegovu dakle je najbolji dokaz njegove najljepše kreposti va tem, ča mu Jambrožina kupuje mudandi. Ma savé che la ghe vol tutta.

S čem se Krstić hvali: Krstić se va „tete“ hvali, da je bogat i siromah. Ve-rujemo mu. Bogat je, kada dobije od Kampionella 100 forinji, a siromah je, kada ih potraja.

Barba Tončić.

Domaće vesti.

Zlatni pir Nj. kralj. Visosti Velikoga Vojvode od Luksemburga. Utorak bila je naša Opatija baš prava „perlica“ a naše Volosko — pravi „diamant“. Proletno sunce sipalo je na ta dva draga mesta svoje srebro i zlato, ko se je tako lepo izpreplitalo z onim lepem koluri na hrvatskeh banderah, keh su bile pune kući i puni jardimi. Već u jutro rano počelo je bit sve živo i veselo. Najprvo je šla muzika od Slatine okolo „Ville Amalije“ supoč lepo marči. Za tem je sledila služba Božja. ku je obavil posebni protestantski redovnik ki je navlaš za to prišal v Opatiju. Posle podne na 5 ur bil je va „Ville Amalije“ veli obred. Ale prava dikota je bila večer. To je bilo neč, ča se v Opatije redko kada vidi. Kući i butigi bile su sve rasvetljene, a neke od njih upravo izvanredno lepo. Osobito lepo je bila rasvetljena teraca od „Adrije kluba“ pak „Villa Augusta“ i turan od „Letriki“. A i more bilo je sve, kako va jednom ognje. Tu su bili vapori od „Ugarsko-hrvatskega“ družtra jako lepo rasvetljeni, a barki od našeh barkarioli bile su rastresene po moru, kako i mali brilantici. Baš lepo — čast našem barkariolom, ki su to znali onako lepo uredit.

A da bude ta dekor još i lepši Kastav je rasvetlil svoj turan, a na Veprince i druguda okole po vrhoh goreli su kresi, da ih je bilo lepo videt i sad je počela prava slava. Na Slatine blizu „Tenisplaca“ skupila se muzika, veterani pod zapovedju od gosp. Zambela i vatrogasci pod zapovedju g. Dobérleta. Tu se je skupilo više sreća pak i naše hrvatsko pjevačko društvo „Lovor“ i nemačko društvo „Quarnero“. Sva su se ta družta stavila va jedan red, pak su šli marčajuć od Slatine okole „Ville Amalije“ i „Ville Angeline“ do „Hotel Quarnero“. Naši i njemački pjevači su se mej tem namestili svaki s jedne strani pred „Villom Amaljom“. Na shode od „Ville Amalije“ bila je učinjena lepa tribuna kade je bil prejansi Veliki Vojvoda Njegova prejasnoga Gospa i drugi od Njihove kuće. Na to su zapjevali Nemci jednu svoju pjesmu. Kada su svršili bilo je jedan čas sve tiho, dokle su najedan-

put naši basi zapjevali: Buči, buči more adrijansko... Već na prvi glasi naše pjesme svačigove su se oči obrnule prama našim vrlim „Lovoršačim“ koji su krepko nastavljali svoje lepo pjevanje. A bilo je to pjevanje va istinu lepo. Sa tribune pratili su Visoki Gostovi našu pjesmu najvećim zanimanjem. Od svuda su se čuli glasovi: — Schön, schön, to će reć: — lepo, lepo! I naša pjesma se je svršila, a Visoki gosti su naše pjevače odlikovali lepimi hvalami. Čast našemu „Lovoru“, i svim našim pjevačim. Čast njihovomu vrlomu predsjedniku g. Juliju Miranu, a čast i dika zaslužnomu i vrednomu njihovomu kapelniku g. Antunu Gervaisu. Uvjereni smo, da nam ne će nijedan zameriti, ako rećemo, da je najveća njegova zasluga, da je pjevanje naših „Lovoršača“, koji su se tom prigodom prvi put istaknuli u javnosti, onako lepo uspjelo. Živio!

Posle toga je šal g. dr. Tripold na tribunu da pozdravi Visoke Goste. Zatim su naši zaklicali: Živio! tako jako i krepko, da su sve druge glase pokrili. Prejarni Veliki Vojvoda zahvalio se je srdačno i zaželio je, da muzika zaigra: Bože živi!

Kada je i to bilo gotovo, naši su „Lovoršači“ šli zada „Vile Amalije“ i stavili su se u špalir i kad je Veliki Vojvoda sa svojom prejasnom Gospojom prošao s karocom put Voloskega, klicali su njim naši: Živio!

I naše Volosko bilo je jako lepo razsvetljeno, tako da su Visoki Gosti bili upravo u srce ganuti od mila, gledajući svu tu lepotu. Mi ćemo imet još prilike govoriti o tem, kako su bili primljeni i u Lovranu, a za sada ćemo svršiti spominjujući, da je to bila jedna lepa svečanost, koja je Visokom Gospodu jako razveselila, tako da su koliko Veliki Vojvoda, toliko i Velika Vojvodkinja izrazili one večeri više pui našemu načelniku velenč. g. Dru Stangeru svoju veliku radost nad takovom lepom slavom i molili su ga, neka bi i on u njihovo ime zahvalio našem vrednomu pućanstvu radi takovega izkaza časti i poštovanja.

† Smrt bivšega načelnika Opatije-Voloskega. Sobota na 20. o. m. okol 5 ure za podne umri je u dobi od 85 let, nakon duge bolesti, Augustin Raicich, bivši načelnik občine Opatije-Voloske. Ponedjeljak zapodne na 4 ure sproveli smo ga do hladnoga groba. — Na sprovodu bilo je jako puno sveta iz Voloskega i Opatije, tako da je sprovod uprav lepo izpal. — Pokojnik bil je do leta 1895. kroz 30 let neprestano načelnik ove naše občine. — Sve do pred nekoliko let, kad se je Opatija počela dizati, bil je on i načelnik i tajnik i sve va občine. Nego pod zadnje vreme nisu ni „njegove sile a ni njegovo znanje odgovarale časti, koju je obnašal, pak je bila skrajna potreba, da postane načelnikom ove naše občine sposobnija osoba. Pokojni Augustin Raicich bil je od prvoga početka, pak do kraja svojga načelnikovanja posvema podložan istarskoj talijanskoj stranke i vršil je u svemu slepo njezine zapovedi. U zadnje vreme svojga načelnikovanja bil je posvema pod uplivom privandranah Talijani a la Pnovič, Tamaro, ki su ga pak najzad na cedilu pustili.

Leta 1895. predobila je naša hervatska stranka kod občinskih izbora, pak je bil načelnikom izabran velenč. g. Dr. A. Stanger. Pred temi izbori su privandran Talijani strašili naše domaće ljude da ako predobije hervatska stranka da će Volosko i Opatija spast pod Hervatsku. Nego pravi prijatelji ove naše občine nisu se dali prevariti od Talijanskeh slepari, pak su lepo

Talijansku stranku hametom potukli i izabrali su u zastupstvo većinu domaćeh ljudi. Tako je propala stranka renegeti, stranka narodnih izdajci, koji govore da su „Slavi“ a vavek delaju i glasuju za Talijane a proti Slavonom Istri.

Pokojni je pod stari dnevi spoznal i javno priznal, da je krivo delal, kad se je onoliko boril za Talijane a proti domaćem ljudem, ki su pripravni sve učiniti i žertvovati za korist i za dobro ove naše skupne domovine. On je bil va zadnje vrieme pripravn za našom strankom va svakoj prigode i glasovat, zać je uvidel s kakovom sleparijum Talijani v Istre svoje gospodstvo uzdržuju. — Više puti zahvalil je Bogu, da su mu njegovi sini g. Augustin Rajčić učitelj u Opatiji i g. Alberto Rajčić učitelj v Veprinac čestiti Hrvati, jerbo da su mu na diku i korist. Kod sproveda opazilo se je da fale Talijanski kaporioni Costantini i Pnovič. Oni ga nisu šli valjda za to sprovođiti, zać nisu pokojnemu mogli oprostiti, da je pod stari dnevi spoznal, da je bil na krivem putu. — Na Voloskem su pak svi prigovarali, da je šiora Marija svi dnevi ča je pok. mertav doma ležal, va bekarije va beloju traverse meso sekla i da je za vreme sproveda deržala bekariju odprta. — Da ki od našeh to stori, Fritalja bil ga na najrnejši način našampal, ali „egregia signora Marija“, kako ju on zove, more delat ča će.

Mi pokojnemu Augustinu Rajčiću želimo pokoj veći i da mu bude lahka domaća zemljica!

Rumunjski kraljevski par u Opatiji. Kako doznajemo doć će na 26. o. m. na 11 ur prijje polna v Opatiju rumunjski kraljevski par i ostat će ovde nekoliko sedmic. Za visoke goste pripravljena je već „Villa Angiolina“. Skreat će se s Ertom kamo će doć parobrodom iz Rieke.

Upravno veće va Klane, konstituirat će se sobotu, dne 27. ovoga meseca. Bilo srećno!

Constantini i „Teta Jambrožija“. Dr. Costantini je na 20. o. m. rekao na suđe, da je „Teta Jambrožija“ njegova, zać da ju on plaća. Krstić da je samo odgovorni urednik (redaktor). — Nego kako se to slaže? Tu govori Costantini, da je on gospodar aliti vlastnik „tete Jambrožije“, doćim na samoj „tete“ stoji napisano, da je Krstić njiji vlastnik aliti gospodar. A sada, ki ima tu pravu, a ki krivo? Jedan od njih svakako laže, ale Kostantin ale Krstić? Krstić i Kostantini lepi par — non žd mal.

Zahava va Kastve. U nedelju na 28. aprila bit će va Kastve zahava, ku privodjuje tamošnija mužka i ženska podružnica sv. Cirila i Metoda za Istru. Na toj zabavi će se pjevat, deklamovat i predstavljat — a najzad i plesat. Preporučujemo svim našim prijateljem da ne propuste pod nedelju va Kastav. Mej našemi Kastavci se čovek lepo zabavlja.

Dr. Costantini na kriminalu. Proti Dr. Costantinu na Voloskem vodi se koć c. k. suda na Voloskem kaznena iztraga radi zločina § 209 kaznenoga zakona. — Već su bili preslušani svedoci. I to je plod Krstićeve kalamite.

Ki dela poji jednu sarjelu ki ne dela poji dve. Na ta pregovor smo se morali spametiti kad smo doznali ovu stvar: Na kapitanate na Voloskem pišu za popisuju dva čoveka. — Jedan od njih siromah bez plaće i službi i prez imanja dela za dva a drugi ki ima lepo premoženje i penzijon od skoro dvesto fljorini nedela ni polovinu od prvoga, zać ni već za delo. Za svem tem je c. k. kapitanat platil onomu siromahu za jedan mesec dela šestdeset krun a drugemu, bogatašu, osamdeset krun. Je to pravu? Na to neka odgovori svaki pošten čovek.

Električni tramvaj Matulje — Lovran. Nadinžinir Münz, koji je ovih dana boravio ovde, imao nam je dobrotu pribićiti nam glede gradnje električnoga tramvaja iz Matulja do Lovrana stiedeće: Pitanje gradnje željeznice jest posve riešeno, samo imade još zemaljski sabor Istre odlučiti, da preuzima garanciju do visine od 20 hiljada kruna, da će podućeće nakon šest godina nositi 4% kamate na prvotne akcije. — Mjerodavni krugovi zajamčili su, da će istarski sabor

preuzeti bez daljnega ovu garanciju i to tim više što je sjegnuro, da će se podućeće odmah rentirati i što je zemaljski odbor za željeznicu Trst-Poreč preuzeo garanciju za godišnjih 500 tisuća kruna.

Fabrika leda. Gospodin nadinžinir Münz ki će do malo vremena gradit električni tramvaj od Matulj do Lovrana, misli storić na Voloskem na tako zvanoj „Punte“ kađe je sada klesarija g. Rubeše, jednu fabriku leda, va koj bi se na dan učinilo 30 tonelati leda od čiste vode z Učke. Mi mislimo da bi to bilo od vele koristi za ovi naši kraji. —

Solenje našega naroda va Ameriku. Morda nikada ni se još toliko našega naroda osobito iz Kastavščine selilo va Nord Ameriku, kako sada. Ljudi misle, da se v Amerike zlato po ceste pobira. Temu ni tako! Mi smo doznali od ljudi, ki su već više vremena tamo, da će bit va nekeh krajeh Nord-Amerike dobitka za 6 do 7 meseci, ma da se nezna ča će onputa bit. Ako se promisi da se mora za put do tamo potrošiti do 300 fljorini, za nazada opet toliko, to će svaki razuman čovek uvidet, da mu ne meće račun putovat v Ameriku, ako ni siguran, da će bar leto dan imet veka dobitka. Naši ljudi se svi zaduže za moć poć v Ameriku. Neka dobro promisle prvo nego se na to odlude, zać bi se moglo jako lahko dogoditi da se zakopaju va dug od kega te se težko osloboditi. I ovi dni su neki od naših šli zdoln. Prvo nego su partili, dali su služiti puli Majke Božje u Jušćih jednu svetu mašu. Crkvice bila je puna njih, njihove rođbini i prijatelji. Svi skupa zajedno sa svećenici pomolili su se Bogu za sretan put v Ameriku, dobar uspeh tamo i sretan povratk va domovinu. To njim želimo i mi iz svega srca. Kamogod šli — neka jih Bog prati svojim blagoslovom! Neke se spomene svojih domaćih, svojega rođenoga kraja, svoje domovine, a puli tega neka ne zaborave na Boga, ki je počelnik svega dobra.

Naš domaći srb. Ja mislim da ni po celem širokem svete narod tako priprast kako puli nas v Istre a osobito va ovah našeh krajeh. — Ako pride va jedno mesto, va jednu vas jedan furešt, za kega se ne zna pravo ni s kuda je, ni ča je, ni ča ima (a navadno nimaju takovi niš, kako ni Krstić) svi ga domaći, i oni ki su puno pametniji od furesta, derže kao za nekakovega gospodara. Svi domaći će va svakoj stvari radje poslušat tega furešta, nego svojga domaćega čoveka. Niš ih ni briga, ako je ta furešt tat, lupež, slipac razbojnik i svako zlo, samo da je furešt, njega će poslušat i njemu verovat a domaćemu neće. I ako jedan domaći čovek ima najbolju volju svojem ljudem pomoć i koristit koliko more, naši domaći ljudi ne će ga ni pogledat nego će radje poslušat furešta, makar on bil najveći lupež. Je tako, ale ni? Recite malo! Tako se dogodi, da se va našeh krajeh furešt postavi za gospodara, a domaći mu moraju služiti. Ki neće brata za brata, ta će tujega za gospodara, to je stari pregovor.

Kako nas Talijani glada. Po zakone mora se na Voloskoj škole vadit decu dve ure na šetimanu hervatski zajik. Za to se pak ne bi va Volosku školu nikako smelo imenovat meštra, ki nima izpita za hervatski zajik. Talijani su pak svejedno opravili, da je gosp. Car, ki je imel ispit i za hervatski i za nemški zajik i ki je 9 let na Voloskem prez nikakove falinge služil, bil prez uzroka premeščen i da je na njegovo mesto bil imenovan Talijan Pegan, ki nima ispita ni za hervatski ni za nemški zajik. Sada na mesto da Pegan za puno veću plaću ku ima, vadi decu i hervatski, mora junta plaćat posebnoga meštra z Rukavca, ki decu na Voloskoj škole vadi hervatski i va to ime troši provincija 400 krun na leto a mi ih moramo samo za talijanski kapriciji va adicionalah plaćat. Tako se, vidite, provincijalni beći ča hitaju. Talijani računaju: neka gre k vragu provincijalna kasa samo da bude v Istre sve talijansko. — A ti puće plati i mući! Dobro ti stoji!

Jedna vela sramot. Ovi dni se je bečki podešta g. doktor Lneger vozil sa nekoliko druge gospole po našeh cestah. Kada su se

gospoda vrnuli v Opatiju povedali su, da su v Ićčeh i puli Lovrana videli puno dece, ka su tekla za njihovim karocom i vapila za njimi, da im daju ki solad. To je jako sramotno, toliko više, ča je mej tom decom najviše takovih, ki nisu jako potrebni. Ljudi božji, odnavadite se već jedanput od tega talijanskega načina petljarenja.

Pucanje na Kalubi. Ovi dni su se jedan ali dva gosta nekakovi grofi, ale baroni va Opatije baš nazabavili s pucanjem na kalubi. Mi znamo, da je kalub od velike zabavi gostom, osobito va zimsko doba, pak nam se čudno čini, da se ne zabrani pucanje na te siromašne tiće, ki se tako spitome, da gostom kruh z ruki uzimlju. — Puli nas stranci, gospoda grofi i baroni delaju slobodno ča ih volja, a siromah naš čovek mora za svaku takovu šalu platit multa. To ni pravedno.

Razveselilo ih pjevanja. Na vazmeni ponedjeljak napravili su neki člani opatij-skoga „Lovora“ izlet va Iku. Tamo su skladno zapjevali nekoliko našeh lepeh pesmic, pak je to jako razveselilo naše Ikare. — A da je to istina, svedoči nam pismo, ko nam piše prijatelj od tamo. On piše: „Ja i svi naši smo s velikim veseljem poslušali vaše vredne „Lovoršače“ i sami naši neprijatelji Talijani su potvrdili, da lepo pevaju. Zato mi onu gospodu lepo pozdravite i recite im, da je želja svih Ikari, da nas još kada pridu pohodi i da nas još ki put razvesele s našem lepem hervatskem pjevanjem. Od tega mogu naši Talijani videt, da je naše pjevanje lepše nego su one njihove: „Ze un kaliger“ „un litro di quel bon“ i „dame un pizigon“ i druge takove.

Talijanske pantalonade. Mi smo va „Narodnem liste“ već više puti pisali i dokazali da istarski Talijani z dušom i s telom gredu za tem, da prikrižu svetu, da je Istra čisto talijanska zemlja. — Oni su za to prekrstili sva nekadašnja i starinska slovenska imena mesta i vasi v Istre va čisto talijanska. Kako su Talijani prekrstili imena vasi va Kastavščine, to smo već povedali va „Narodnem liste“. Mi ćemo pak od sada napred va svakom broje pomet neka od teh novo skovaneh Talijanskeh imen od drugeh mesti i vasi va kapitanate Voloskem. Za danas zamimo samo obćan Veprinac.

Veprinac bi se od sada napred imel zvat Apriano, Poljane — bi se morale zvat Pijana, Puharska Monventosa a Vassanska — Vassania. Ste čuli Leprinčani i Poljanci! Je to starina, je to domaćina? Su morda nekada vaši stariji zvali Veprinac Apriano, ale pak Poljane — Pijana? A Puharska — je se kada čulo, da se je ikada va staro vreme zvala Monventosa? Ma Talijani ne te, da se Puharska zove Puharska zać to je hervatski oni te, da se zove Monventosa, po talijanski, samo da tuji svet misli da je Leprinački komun jedan del Italije. Je vam to pravu — vi Leprinčani i Poljanci! Ča ni to sramotno za vas, za vaš ime, za vašu decu, a osobito za one vaše stare, ki poćivaju va zemlje! Leprinčani i Poljanci! Mi znamo, da se ne će nač njeđan od Vas, ki će zvat Veprinac Apriano, mi znamo dobro, da se ne će nijedan od Vas nač ki će Poljane nazvat Pijana a Puharska Monventosa, jer to ne bi ni goveran dopustil, ale mi vam se čudimo, kako morete Vi, ki se držite pametni i mudri, kako morete pustit, da Vaš Talijani tako za nos vućn, i kako morete kakovom takovom Kalabrezom dopustit da z vašemi častnimi imeni delaju takove pantalonadi.

Ivakov sin se je nekemu tužil, da mu već otac nima beći. A joj, joj! Ča je već pasala Kalabrezka kakanja! Ča već nisu izbori! Brižan Ivak — senza un soldo moretina ti me lass. Nima beći! Huje mu buđi! Bilo mu se je zidarije držat, pak bi ih bil iml. —

Talijani nam kruh zimlju. Terščanski Talijani su odlučili da te sve domaće ljude striat od svih fabriki i va iste da te čuñit prit prave Talijane z Italije. Oni imaju toliko kuraja, zać je zadnja leta prišlo va Trst onako po kuntra bande preko 30 tisuć Talijani z Italije. Sve najbolje službe občinske i privatne su dali Talijanom z Italije. Malo po malo te ti Talijani i va Trste i v Istre

sve va svoje ruki zet a domaći će morat al od glada umret al Talijani služit. Vrijete za tem gredu Talijani.

Vela mačka. Na 17. predprošlega meseca ulovili su braća Vodanović iz Podgora u Dalmaciji ribarež med „Višnicom“ i „Gracem“ morskou mačku dugu 4 metri i 30 centimetri a na terbuhe debelu 2 metra i 80 centimetri. Pežala je 650 kilogram. Od same žigerice se je znelo 70 kg. nija. (To je bila sakrabijska „teta Jambrozija.“) Mačku su poslali va Trst, da ja svet vidi.

Monsignor Zamlić počastni gradjanin grada Kastva. U redovitoj sjednici obč. zastupstva dne 24. travnja 1901. na molbu i predlog gradjana Kastavskih, imenovan je Mnsgr. Vinko Zamlić župnik u Voloskom počastnim gradjanom kastavskim za njegove zasluge u narodnom, crkvenom i školskom polju. To imenovanje obavljeno je jednoglasno per klamationem, našto se je celo zastupstvo s oduševljenjem diglo na noge. Čestitamo prečastnom gospodinu na riedkoj ali zasluženjoj časti!

Sprovd pok. Antona Korića. U petak prošli bil je sprovd pok. Antona Korića. U rečeno vreme sakupila se sva sila ljudi; bilo ih je z Voloskega, Opatije, Veprinca i Lovrana. A za lku netreba govorit, tu je bilo sve i staro i mlado. Bilo je i puno gospode z Reki, većinom rodbina prijatelji i znanci pokojnika. Sprovd otpatit se je put Opatije, onda kod „Vile Marica“ okrenul u Poljane. Najveći dio ljudi išal je u Poljane. U 11^{1/2} ur bila je sveta maša; a malo prije počna pokopali su pokojnoga baš na onom mestu gdje leta 1870. bijaše mu otac pokopan.

Francuzki ministar u Opatije. Gospodin Waldeck-Rousseau francuzki ministar predsjednik prišal je semo čera z jedinim „jachtom“ kega mu je va Beneci poslal jedan prijatelj z Nice. Gosp. ministar putuje radi zdravlja, pak je odlučil obač svu Dalmaciju, a na putu se je sustavil i va našoj lepoj Opatije.

Gošći u Opatiji bilo je čera na 24. o. m. 1694. Od 1. septembra 1900. do 24. o. m. prišlo je v Opatiju 11267 gošći, naime 1042 više nego lanjskega leta va ovo isto vreme.

Stira i šiora Marija te morat poč va katafič. Sreda na 24. o. m. bila je pred voloskom sudom rszprava proti Josipu Stiru i njegovoj ženi Mariji na tužbe, Rudolfa Strucel, Josipa Šostarić i Antona Podreke radi uvrediti poštenja. Stira je dobil 7 dan peržuna a njegova žena 2 dni i obadva te morat platit troški od 100 krun. I tu ni druge nego poč va hlad, zač oni dni peržuna se nemoru nikako obrnut na multat. Ej, Jouže, kaj boš delal z jajci zdej, kada boš moral jest fižol?

Za „Djačko pripomočno društvo u Pazinu“ primili smo od g. M. Simića 2 kruna, i to u ime globe što je sinoć čitao „rijnu Ambrozinku“ 1 kruna a globio ga „Postolarićina“, i dobrovoljni prinos za isto 1 krunu. Živili eksekutori!

Naše dopisnike, ki ne vide svoje stvari Stampane va ovom broje „Narodnega lista“ neka se sterpe do osan dan.

Svega po malo.

Kralj Englezki. Novi kralj Englezki Eduard VII. bit će krunjen na 20. meseca julya. Našega cara i kralja zastupat će kod krunitbe Nadvojvoda Franjo Ferdinand.

Talijanske sleparije. Za vreme zadnjih izbora za bečki parlament su Talijani v Istre storili svake šorti sleparij na našu škodu. — Pul teh sleparij najviše su našem istarskem Talijanom pomogli pravi Talijani z Italije. Puno njih je naime mrtvoh i odsatnih domaćeh ljudi glasovalo za talijanske deputate. Se zna da tega nisu Talijani z Italije delali na svoju ruku nego po nagovoru i po zapovede Istarskeh Talijani. — Po zakone pak ako ki furešt stori pul izbora kakov slepariju je pedepsan i sřratan iz naše deržave. — Sada je više Talijani s kralje-

stva i va Pule i va Trste bilo pozvano na sud radi sleparij pul izbora. — Na sude se je doznalo, da su te siromašne prave Talijane z Italije napeljali na slepariju istarski i Teršćanski Talijani, ma svejedno su bili pedepsani i sřratani z Austrije. — Tako je neki Del Mastro bil ovi dni pedepsan va Trste zaradi izbornoh sleparij i sud ga je sřratul z Austrije. — Sada mora siromah za svum familijum s kum je živel va Trste skoro dvajset let poč va gladnu Italiju. A ča mislite, da to mu teršćanski Talijani ča pomoć. Če vraga! Nijedan se za njega ni ne brine. Njemu je dosta da su ga va nesredu hitili, sada neka se on sam znae vanka. Takovi su Vam naši Talijani! Najprvo svojega čoveka va nesredu hite a onputa ga puste na cedilu. I puli nas je dosti pravoh Talijani z Italije. Sve te bi se moglo lahko sřratat ako se ča mešaju al ako se budu mešali va izbora. Samo trebe sve pazit i videt, pak nam javit, a mi ćemo već nastojat da gredu opet kapulu sadit v Italiju.

Nesrećni Dewet. Mislim, da već svi znate da je Dewet on junački burski general pravi Kraljević Marko, ki Englezom va Transvale dava vražjega posla. — Vavek i svagdere ga Englezi love, ali nigder i wigdere ga nemoru ulovit, nego još ih za plaću svako malo potače, sad više sad manje i na jedanput se opet zgubi. Englezi bi platili neznan ča da ga moru v ruki dobit. — Londonske gazetzi pisale su ovi dni ovo: Na „Strand“ u Londonu našil je jedan mladićuc ljudem, ki su onuda probajali zapre kuverte, na kehl je bilo zapisano: „Slika burskega generala Deweta. Deset šoldi svaka!“ Jedan gospodin kupil je jelnu takovu kuvertu, odpril ju je, nego ni našal slike generala Deweta, zač je bila kuverta prazna. — Ta gospodin se je razjadal i zakrical na dečka: „kade je Dewet?“ a dečko njemu: „Ča ga niste našli?“ „Ne“ bil je odgovor — „No vidite“, rekao je dečko smejuć se: „ta nesrećni Dewet pobegne i iz zapre kuverti!“

Gospodin ta ostal je z dugem nosom, kakovega nima ni Kukuma va Lovrane, a svi okole njega su se smeli za puknut.

Oh! te ženske! Čujte ča se je dogodilo va Parize! Pred nekoliko dan je prišla neka mlada a bogata Amerikanka nekemu pituru i naručila mu je, da neka ju naslika, da će ga ona benj dobro platit. I na to je šla ča. Za tem su prošli dva tri dni, a mlade gospe ni i ni. A morala je doč, zač kako bi ju drugačeje mogal naslikat, ako ni ona pred njim. Najzada prišla je jedna divojka s jednom velom skatulom, va koj su bile jedne ženske sviti. Kad je divojka stavila skatulu na stol, frkula je van, prez da je ni besedi rekla. Tri dni za tem prišla je i ona Amerikanka i zapitala je pitura, da kako je s njiom slikom. Pitur njoj je začudjen rekao: — S kakom slikom? A ona njemu: — Ča me niste naslikali? A on ujoj je odgovoril, da ni on mogal to storit, i to za to ne, zač da ni nje bilo blizu. A ona njemu: Ma ter sam vam poslala moje sviti — ča ni vam bilo dosti to? Pitur njoj je pak rekao, da kako bi ujoj mogal obraz naslikat kada ni nje blizu. A ona njemu: — A briga mene za obraz. Mogal ste piturat samo sviti. Ja sam ih za to kupila, guštale su me 14 tisnd krun — a obraz ste mogli storit kakov vas je bila valja.“ Od ovega se vidi da njoj se ni marilo ni za glava ni za ruki ni za obraz ni za niš nego samo za te blažene sviti. Ah! te ženske!

Mali razgovori.

Mat. Ča je bila sinoć puli Joužeta ona konfužion, ono veselje?

Jož. Gospod Jouže i šiora Marija su se veselili, da te poč va kibu.

M. Ma vendar ja mislim, da nisu marili onako va kuće kantat a pokojni stari je još va grobe tepal.

J. Dragi ti ča ti ono zna za žalost, ni za niš.

M. Pravo deš, pravo Jožino, kega će Bog kaštigat temu pamet zame.

J. Ča govore Križanci na Tinjanšćine? **M.** Križanci su ti svi srećni al nesrećni, kako deš. Oni te glasovat svi pul izbora, i svi te imet glas stari i mladi, žene i djece voli i krave, breki i mački, svi te imat svoj glas. Od 24 leta napred su svi pametni i teju glasovat i držat kako i do sada za narod. Žene te im glasovat za socijaliste, a dica za Italijane, a krave, voli i breki i mački za Istrijane, jer to su pravi domaći Istrijani.

J. Ti zadnji te premoć, jer tih je najviše i najveć glasa te imet, kad sve to počno tulit.

M. Najbrže po Sv. Vicića će tako bit.

Ki nam je ča postal.

Uprava „Narodnega lista“ primila je u ime predplatē za celu godinu od gg. Dra. Kajetana Dabovića obč. lječnika u Kastvu kruna 10; Šimuna K. Kozulić, M. Lošinj; Oberstara Perpić u Opatiji po kruna 8; Ivana Vranić, župe upr. Vrh kruna 7; Hrvatske čitaonice Trsat kruna 6; Anton Mošnjac župan Matulji; Mata Šanković, Vodice i Jure Barković Berseč kruna 4 za tri četvrtta godine Ivan Pularić, Rubesli 81; Ante Ryšlavi, Kaštelir po kruna tri i za pol gogine profesori Jurandić Srećko i Fran Franković, Kopar; Ante Iskra, Bašerna; Jurković Romano, Opatija; Miran Julijo, Opatija; Anton Šustar, Klana; Šime Defar, Tinjan; Anton Božeglav Podgrad; Josip Flego, Buzet; Josip Vodička kapelan, Rakavac; Fran Kinkela, Kadeli 56; Mate Franković, Dronova; Josip Pošćić Opatija; po kruna 2 (Sliedi).

Dru. Ivanu Krstiću Matulje.“)

Na otvoreno pismo štampano u broju 20. o. m. Vašega lista, a upravljeno na mene imam Vam odgovoriti ovo: Budite ste Vi na sudu prisegli da ništa nimate i da nisu ni mudande, koje nosite Vaše, nije mi moguće tužit Vas pred porotom, radi blata koje hitate na moje poštenje. Dogodilo bi se najme da, i ako bite Vi od porote bili odsudjeni, nebi platil troška a ja bi morao nositi sam do 200 kruna troška, što ja kako siromašan čovjek nemogu činit. Nego, da se bude mogla stvar pred sudom razbitrit poziviljem Vas ovim javno, da dodjete nedelju na 28. o. m. u 9^{1/2} sati pr. p. u občinski ured u Volosko pak tamo pred svedoki optajte što ste u otvorenom pisnu na mene, napisali. Onda ču jedva ja stvar dati na sud. — Ako ovako ne učinite priznat čete sami da ste grdo lagali a ja ču Vas smatrati banditom i tatom mojega poštenja.

Opatija, dne 24. aprila 1901.

Janko Podmenik.

*) Za gorje pismo ne preuzima uredništvo nikakve odgovornosti.

Slavnom občinstvu, osobito kućevlastnikom i gradjevnim poduzetnikom

preporuča se

Jure Hegeđuš,

Volosko br. 74. Vis-à-vis „Vile Smid“.

slikar.

Javna zahvala.

Svoj P. N. gospodi, rođakom, prijateljem i znanceim, koji su iz bliza i daleka kod sprovida našeg nezaboravnog oca obitelji

Antona

učestvovali ili bilo ustmeno ili pismeno nau nad nenadoknadivim gubitkom svoju sućut izrazili, bila ovime izrečena najdublja naša harnost.

Ika, dne 20. aprila 1901.

Obitelj Korić.

I. istarska radionica opanaka

Podpisani preporuča sl. p. n. občinstvu svoje bogato obskrbljeno skladište svake vrsti opanaka, koje rasprodaje na veliko. Naruče po mjeri izvadaju se točno i solidno.

Umjerene cijene. Bez konkurencija.
Mirko Vukelić
VOLOSKO (Istra).

August Halauska, slikar.
Opatija br. 267.

Preporuča se slavnom občinstvu za bojadisanje

soba, dekoracije, bojadisanje drva i za sve što spada u njegov zanat.

Solidna izradba. — Umjerene cijene.

Br. 104

Oglas!

Motarska bolesnička blagajna u Voloskom

obdržavati će

u nedelju, 28. Aprila 1901

u 10 sati prije pođne,

u dvorani

Občinskog glavarstva u Voloskom svoju

godišnju glavnu skupštinu

sa sliedećim dnevnim redom:

1. Izvješće uprave o društvenom poslovanju u godini 1900.
2. Izvješće nadzornoga odbora.
3. Zaključak o godišnjem izvješću uprave i absolutorij upravi za godinu 1900.
4. Izbor nadzornoga odbora.
5. Izbor obraničkog suda.
6. Slučajni predlozi.

Pravo glasovanja na glavnoj skupštini imaju odaslanici blagajničkih članova i poslodavaca, koji bijahu izabrani 28. Decembra 1899.

Volosko dne 15. Aprila 1901.

Predsjednik:

Dr. Ivan Pošćić.